

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ  
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ  
ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ» ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ №75

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
В.О.ДИРЕКТОРА  
ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ» ВПУ №75  
Олена Радченко

**ЕТИКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ДІЛОВИХ ВІДНОСИН**  
**ПРОГРАМА**

Обов'язкової дисципліни  
для підготовки фахівців за освітньо-професійним ступенем  
«фаховий молодший бакалавр»

|                                     |                                                                                  |
|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Галузь знань</b>                 | 14 «Електрична інженерія»                                                        |
| <b>Спеціальність</b>                | 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»                       |
| <b>Освітньо-професійна програма</b> | Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка                             |
| <b>Освітня кваліфікація</b>         | Фаховий молодший бакалавр з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки |

Розглянуто та схвалено  
На засідання методичної комісії  
Електрифікація сільського господарства  
Протокол №1 від 31.08.2022 року  
Голова МК \_\_\_\_\_ \ \_\_\_\_\_ \

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

|                                                                          |                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Галузь знань</b>                                                      | 14 "Електрична інженерія"                                                        |
| <b>Спеціальність</b>                                                     | 141 "Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка"                       |
| <b>Освітньо-професійна програма</b>                                      | Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка                             |
| <b>Рівень кваліфікації</b>                                               | Фаховий молодший бакалавр з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки |
| <b>Освітньо-кваліфікаційний рівень</b>                                   | Фаховий молодший бакалавр                                                        |
| <b>Обов'язкова/вибіркова дисципліна</b>                                  | Обов'язкова                                                                      |
| <b>Семестри</b>                                                          | 2                                                                                |
| <b>Кількість кредитів ECTS/годин</b>                                     | 3/90                                                                             |
| <b>Кількість розділів</b>                                                | 2                                                                                |
| <b>Опис навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин</b> |                                                                                  |
| <b>Лекції</b>                                                            | 56                                                                               |
| <b>Практичні заняття</b>                                                 | 8                                                                                |
| <b>Самостійна робота</b>                                                 | 26                                                                               |
| <b>Форма підсумкового контролю</b>                                       | Залік                                                                            |

## **2. Передумови для вивчення дисципліни**

Виконання завдань і досягнення мети дисципліни “Етика та психологія ділових відносин” передбачає використання набутих знань студентами під час вивчення в школі комплексу гуманітарних дисциплін та вивчення в університеті таких дисциплін як “Історія України”, “Історія української культури”, “Філософія”. Для спеціальностей 073 – Менеджмент, 051 – Економіка, 075 – Маркетинг, 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність передумовою для вивчення дисципліни “Етика та психологія ділових відносин” є також вивчення дисциплін “Психологія” та “Соціологія”.

## **3. Мета та завдання навчальної дисципліни**

**3.1 Мета вивчення дисципліни.** Сучасний розвиток суспільства, входження України в світовий економічний, “діловий” простір, вимагає підготовки спеціалістів, які не тільки є фахівцями у своїй професійній діяльності, й належно підготовлені до ефективних ділових відносин. Значною мірою успішність фірми, організації залежить від уміння встановлювати ділові контакти, вести переговори, створювати імідж, використовувати знання психологічних властивостей особистості та психологічних аспектів відносин у соціальних групах, дотримуватися відповідних моральних принципів і т. п. Етика та психологія ділових відносин має за **мету** формування необхідного теоретичного базису і практичних умінь у студентів для реалізації належної ділової поведінки.

**3.2 Завдання вивчення дисципліни.** У відповідності до мети дисципліни постають такі **завдання**:

- сформувати у студента уявлення про специфіку знань з етики та психології ділових відносин;
- набути знання основних принципів та правил ділового етикету та вміння їх використовувати в ділових відносинах;
- оволодіти практичними навичками проведення ділових зустрічей, переговорів, прийомів, формування іміджу ділової людини;
- навчитись аналізувати конкретні ситуації у сфері ділових відносин, розпізнаючи типи людей, рівень їхньої моральності та індивідуальні психологічні особливості;
- оволодіти способами та засобами ділового спілкування, його стратегіями, навчитись їх обирати відповідно до психологічних і соціокультурних особливостей співрозмовників, до норм і правил гуманістичної етики.

**3.3. Програмні результати вивчення дисципліни.** В процесі вивчення дисципліни “Етика та психологія ділових відносин” студент повинен **знати**:

- об’єкт “етики та психології ділових відносин”, її предмет та головні завдання;
- філософські, етичні, психологічні основи ділових відносин;
- головні категорії етики та психології ділових відносин;
- принципи та правила ділового етикету;

- способи впливу на людей під час ділового спілкування;
- моделі, стилі, стратегії, тактики спілкування;
- способи досягнення взаєморозуміння у ділових відносинах;
- правила підготовки та проведення ділових зустрічей;
- тактику та стратегію проведення ділових переговорів;
- правила організації та проведення ділових прийомів;
- національні особливості етики ділових відносин.

В процесі вивчення дисципліни “Етика та психологія ділових відносин” студент повинен **вміти**:

- здійснювати аналіз ключових категорій етики та психології ділових відносин;
- ефективно застосовувати етикетні вимоги у ділових відносинах;
- досягати взаєморозуміння у ділових відносинах;
- вирішувати ділові конфлікти;
- організовувати ділові зустрічі та прийоми;
- визначати стратегію та тактику проведення ділових переговорів;
  - аналізувати конкретні ситуації ділового спілкування і на основі здобутих знань вибирати оптимальні рішення для досягнення поставленої мети в такому спілкуванні;
- обирати стратегії, тактики, моделі, стилі спілкування в залежності від обставин ділового спілкування;
- творчо застосовувати способи й засоби спілкування під час індивідуальних бесід й колективних обговорень проблем, у виступах перед різними аудиторіями, на переговорах;
- вміти досліджувати і аналізувати різноманітні джерела;
- розширити загальнотеоретичну і спеціальну підготовку на основі оволодіння національними й загальнолюдськими цінностями;
- набувати досвід творчої діяльності;
- розвивати пізнавальні можливості;

**Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти в результаті вивчення дисципліни.** Здатність визначати, аналізувати свої психологічні та етичні якості (властивості) та якості (властивості) інших людей і на основі цього здатність до саморозвитку та здатність ефективно взаємодіяти в діловій сфері соціального середовища та буття людини загалом, зокрема володіти такими компетентностями (здатностями): бути суб’єктом ділових соціальних взаємодій; аналізувати, управляти та вирішувати ділові конфлікти; ефективно здійснювати ділове спілкування; створювати гарний соціально-психологічний клімат в трудовому колективі; ефективно діяти в змінних та екстремальних ділових ситуаціях (прийняття рішень, нововведення, стресові ситуації, ділові конфлікти); працювати в команді, проявляти лідерські якості; протистояти маніпуляціям в діловій сфері, ефективно взаємодіяти в системі «керівник – підлеглий»; ефективно взаємодіяти з партнерами та клієнтами в діловій сфері; проводити ділові зустрічі та переговори; бути відповідальним та ін.

На позааудиторну роботу виноситься:

- опрацювання наукової літератури, які відображають коло питань, що вивчає дисципліна;
- виконання творчих робіт, написання рефератів спрямованих на формування психологічної та етичної культури майбутніх менеджерів.

**Календарно -тематичний план  
з предмету «Етика та психологія ділових відносин»**

|          |                                                                                         |                            | Кількість годин            |                           |                                                          |                                                                      |                  |  |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|----------------------------|---------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|------------------|--|
| №<br>п/п | Назва розділів, тем програми                                                            | В<br>с<br>ь<br>о<br>г<br>о | Ау<br>ди<br>то<br>рн<br>их | З них                     |                                                          | С<br>а<br>м<br>ос<br>ті<br>й<br>н<br>а<br>р<br>о<br>б<br>о<br>т<br>а | Сто<br>рінк<br>а |  |
|          |                                                                                         |                            |                            | Ле<br>кц<br>ій<br>ни<br>х | П<br>ра<br>кт<br>и<br>ч<br>н<br>их<br>за<br>н<br>ят<br>ь |                                                                      |                  |  |
|          | Тема 1. Теоретико-методологічні засади курсу “Етика та психологія ділових відносин”.    | 2                          | 2                          | 2                         | -                                                        | -                                                                    |                  |  |
| 1        | Тема 1.1.Ділові відносини та процес їх трансформації в сучасній діловій сфері.          | 1                          | 1                          | 1                         | -                                                        | -                                                                    | 7                |  |
| 2        | Тема 1.2.Етика відповідальності як методологічна основа розвитку ділових відносин.      | 1                          | 1                          | 1                         | -                                                        | -                                                                    | 8                |  |
|          | Тема 2. Предмет та завдання етики та психології ділових відносин                        | 6                          | 4                          | 4                         | -                                                        | 2                                                                    |                  |  |
| 3        | Тема 2.1.Поняття етикету. Етикет ділової людини.                                        | 1                          | 1                          | 1                         |                                                          | -                                                                    | 26               |  |
| 4        | Тема 2.2.Діловий етикет як економічна категорія.                                        | 1                          | 1                          | 1                         | -                                                        | -                                                                    | 29               |  |
| 5        | Тема 2.3.Поняття ділового протоколу.                                                    | 2                          | 1                          | 1                         | -                                                        | 1                                                                    |                  |  |
| 6        | Тема 2.4. Структура етики та психології ділових відносин.                               | 2                          | 1                          | 1                         | -                                                        | 1                                                                    | 33               |  |
|          | Тема 3. Етичні та психологічні засади ділових відносин в діяльності організації.        | 7                          | 4                          | 4                         | -                                                        | 3                                                                    |                  |  |
| 7        | Тема 3.1. Етико-психологічні основи відносин керівника і підлеглих                      | 1                          | 1                          | 1                         | -                                                        | -                                                                    | 36               |  |
| 8        | Тема 3.2. Етико-психологічні засади відносин з клієнтами та партнерами по бізнесу       | 2                          | 1                          | 1                         | -                                                        | 1                                                                    | 39               |  |
| 9        | Тема 3.3. Гендерні засади ділових відносин в організації                                | 2                          | 1                          | 1                         | -                                                        | 1                                                                    | 42               |  |
| 10       | Тема 3.4.Національні особливості ділових відносин з представниками різних країн світу.  | 2                          | 1                          | 1                         | -                                                        | 1                                                                    | 60               |  |
|          | Контрольна робота                                                                       |                            |                            |                           |                                                          |                                                                      |                  |  |
|          | Тема 4. Корпоративна культура                                                           | 9                          | 5                          | 4                         | 1                                                        | 4                                                                    |                  |  |
| 11       | Тема 4.1. Інституалізація етичних та психологічних основ ділових відносин в організації | 1                          | 1                          | 1                         | -                                                        | -                                                                    | 54               |  |

|  |    |                                                                                                         |           |          |          |          |          |     |
|--|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------|----------|----------|----------|-----|
|  | 12 | Тема 4.2.Означення корпоративної культури                                                               | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 57  |
|  | 13 | Тема 4.3.Рівні та зміст корпоративної культури                                                          | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 60  |
|  | 14 | Тема 4.4.Актуалізація (зовнішні прояви) корпоративної культури                                          | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 66  |
|  | 15 | Практичне заняття: Модель корпоративної культури.                                                       | 2         | 1        | -        | 1        | 1        |     |
|  |    | <b>Тема 5. Ділове спілкування</b>                                                                       | <b>10</b> | <b>5</b> | <b>4</b> | <b>1</b> | <b>5</b> |     |
|  | 16 | 5.1.Ділове спілкування та його особливості.                                                             | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 69  |
|  | 17 | 5.2. Індивідуальні та колективні форми обговорення ділових проблем                                      | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 73  |
|  | 18 | 5.3. Особливості бесід телефоном                                                                        | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 74  |
|  | 19 | 5.4. Правила спілкування в електронному просторі                                                        | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 76  |
|  | 20 | Практичне заняття: Проведення ділової наради, інтерв'ю при прийомі на роботу.                           | 2         | 1        | -        | 1        | 1        |     |
|  |    | <b>Тема 6. Взаєморозуміння та конфлікти в ділових відносинах</b>                                        | <b>10</b> | <b>5</b> | <b>4</b> | <b>1</b> | <b>5</b> |     |
|  | 21 | Тема 6.1.Взаєморозуміння у спілкуванні.                                                                 | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 86  |
|  | 22 | Тема 6.2.Поняття конфлікту. Види та причини конфліктів                                                  | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 89  |
|  | 23 | Тема 6.3.Способи управління та методики вирішення конфліктів.                                           | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 91  |
|  | 24 | Тема 6.4.Аналіз та методи подолання конфліктів в ділових стосунках.                                     | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 98  |
|  | 25 | Практичне заняття: Визначте та проаналізуйте суб'єктивні причини управлінського конфлікту.              | 2         | 1        | -        | 1        | 1        |     |
|  |    | <i>Контрольна робота</i>                                                                                |           |          |          |          |          |     |
|  |    |                                                                                                         |           |          |          |          |          |     |
|  |    | <b>Тема 7. Комунікативні засади працевлаштування</b>                                                    | <b>10</b> | <b>5</b> | <b>4</b> | <b>1</b> | <b>5</b> |     |
|  | 26 | Тема 7.1. Етичні та психологічні засади ділової взаємодії в процесі працевлаштування.                   | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 80  |
|  | 27 | Тема 7.2. Роль особистого резюме в процесі працевлаштування.                                            | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 82  |
|  | 28 | Тема 7.3.Підготовка резюме                                                                              | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 84  |
|  | 29 | Тема 7.4.Співбесіда (інтерв'ю) при прийомі на роботу.                                                   | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 86  |
|  | 30 | Практичне заняття: Розробка індивідуальних резюме для працевлаштування, інтерв'ю при прийомі на роботу. | 2         | 1        | -        | 1        | 1        |     |
|  |    | <b>Тема 8. Ділові зустрічі та переговори</b>                                                            | <b>10</b> | <b>5</b> | <b>4</b> | <b>1</b> | <b>5</b> |     |
|  | 31 | Тема 8.1.Домовленість та підготовка до ділових зустрічей.                                               | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 159 |
|  | 32 | Тема 8.2.Проведення ділових зустрічей.                                                                  | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 165 |
|  | 33 | Тема 8.3.Особливості проведення ділових переговорів.                                                    | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 178 |
|  | 34 | Тема 8.4. Основні прийоми сприйняття партнера при веденні переговорів. Презентація.                     | 2         | 1        | 1        | -        | 1        | 184 |
|  | 35 | Практичне заняття: Підготовка та проведення ділових зустрічей ,переговорів, публічного                  | 2         | 1        | -        | 1        | 1        |     |

|    |                                                                                                                    |           |           |           |          |           |     |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|----------|-----------|-----|
|    | виступу (5-7 хвилин) на одну із морально-етичних або суспільно-значущих тем.                                       |           |           |           |          |           |     |
|    | <i>Контрольна робота</i>                                                                                           |           |           | .         |          |           |     |
|    | <b>Тема 9. Ділова атрибутика</b>                                                                                   | <b>10</b> | <b>5</b>  | <b>4</b>  | <b>1</b> | <b>5</b>  |     |
| 36 | Тема 9.1.Візитки.                                                                                                  | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 187 |
| 37 | Тема 9.2.Сувеніри і подарунки в діловій сфері.                                                                     | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 191 |
| 38 | Тема 9.3.Етикет національних символів.                                                                             | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 196 |
| 39 | Тема 9.4. Етикет національного прапора.                                                                            | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 199 |
| 40 | Практичне заняття: Виготовлення візиток, карток. Зробити макет візитки (представницької, приватної), картки фірми. | 2         | -         | -         | 1        | 1         |     |
|    | <b>Тема 10. Імідж ділової людини</b>                                                                               | <b>8</b>  | <b>5</b>  | <b>3</b>  | <b>1</b> | <b>4</b>  |     |
| 41 | Тема 10.1.Етичні та психологічні основи формування іміджу ділової людини                                           | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 200 |
| 42 | Тема 10.2.Імідж як умова ділового успіху.                                                                          | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 205 |
| 43 | Тема 10.3. Зовнішній вигляд ділового чоловіка.                                                                     | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 210 |
| 44 | Практичне заняття: Поміркуйте над іміджем своєї професії.                                                          | 2         | 1         | -         | 1        | 1         |     |
|    | <i>Контрольна робота</i>                                                                                           |           |           |           |          |           |     |
|    | <b>Тема 11. Ділові прийоми</b>                                                                                     | <b>8</b>  | <b>5</b>  | <b>3</b>  | <b>1</b> | <b>4</b>  |     |
| 45 | Тема 11.1.Загальні вимоги до проведення ділових прийомів.                                                          | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 220 |
| 46 | Тема 11.2.Види ділових прийомів.                                                                                   | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 229 |
| 47 | Тема 11.3. Роль прийомів в налагодженні ділових контактів.                                                         | 2         | 1         | 1         | -        | 1         | 234 |
| 48 | Практичне заняття: Підготовка та проведення ділових прийомів.                                                      | 2         | 1         | -         | 1        | 1         |     |
|    | <i>Контрольна робота</i>                                                                                           |           |           |           |          |           |     |
|    | <b>ВСЬОГО</b>                                                                                                      | <b>90</b> | <b>48</b> | <b>40</b> | <b>8</b> | <b>42</b> |     |

#### 4. Програма дисципліни «Етика та психологія ділових відносин»

##### Тема 1. Теоретико-методологічні засади курсу “Етика та психологія ділових відносин”.

Етика, бізнес, менеджмент – співвідношення явищ і понять. Дискредитація етики в ХХ ст. Суперечки про цінності. Глобалізація. Принцип відповідальності. Етика відповідальності. Етика відповідальності як методологічна основа сучасного бізнесу та менеджменту.

Етика ділових відносин. Ділові відносини як етична проблема. Етика бізнесу як окрема сфера знання. Розвиток етики бізнесу. Декларація Ко – “Принципи бізнесу.” Глобальний договір ООН. Соціальна відповідальність бізнесу. Етичні засади сучасного бізнесу. Етичні норми в менеджменті. Інституалізація етичних основ діяльності організації. Корпоративні (етичні) кодекси.

Психологія ділових відносин. Ділові відносини як психологічна проблема. Психологічні засади сучасного бізнесу. Психологічні знання як фактор розвитку

бізнесу. Менеджмент як психологічна проблема. “Психологія ділових відносин” як етична категорія. Системність, синтетичність етичних та психологічних основ ділових відносин.

Розвиток етики та психології ділових відносин в Україні.

## **Тема 2. Предмет та завдання етики та психології ділових відносин.**

Категоріально-понятійний апарат етики та психології ділових відносин.

Поняття етикету. Етика та етикет. Особливості ділового етикету. Діловий етикет як економічна категорія.

Поняття ділового протоколу.

Предмет, завдання та структура етики та психології ділових відносин як науки.

Структура курсу “Етика та психологія ділових відносин”

## **Тема 3. Етичні та психологічні засади ділових відносин в діяльності організації.**

Етика та етикет у взаєминах керівника з підлеглими. Психологічні аспекти взаємин керівника і підлеглих.

Етика та етикет у взаєминах з клієнтами та партнерами по бізнесу. Психологічні аспекти взаємин з клієнтами та партнерами по бізнесу.

Гендерні засади ділових відносин в організації.

Національні особливості ділових відносин з представниками різних країн світу.

## **Тема 4. Корпоративна культура**

Інституалізація етичних та психологічних основ ділових відносин в організації.

Означення корпоративної культури. Рівні та зміст корпоративної культури. Корпоративні цінності. Корпоративний дух. Актуалізація (зовнішні прояви) корпоративної культури. Фірмовий стиль та його елементи.

Формування корпоративної культури.

## **Тема 5. Ділове спілкування.**

Спілкування як самостійна та специфічна форма активної особистості. Ділове спілкування та його особливості. Моральні аспекти ділового спілкування. Способи ділового спілкування. Засоби ділового спілкування. Індивідуальні ділові бесіди. Особливості бесід по телефону. Форми колективного обговорення проблеми. Публічний виступ у діловому спілкуванні.

## **Тема 6. Взаєморозуміння та конфлікти в ділових відносинах.**

Взаєморозуміння у спілкуванні. Бар'єри на шляху до взаєморозуміння.

Механізми взаєморозуміння, роль етики в їх застосуванні. Поняття конфлікту. Види та причини конфліктів. Способи управління та методики вирішення конфліктів. Аналіз та методи подолання конфліктів в ділових стосунках.

#### **Тема 7. Працевлаштування.**

Етичні та психологічні засади ділової взаємодії в процесі працевлаштування. Роль особистого резюме в процесі працевлаштування. Підготовка резюме. Співбесіда (інтерв'ю) при прийомі на роботу.

#### **Тема 8. Ділові зустрічі та переговори.**

Домовленість та підготовка до ділових зустрічей. Проведення ділових зустрічей. Особливості проведення ділових переговорів.

#### **Тема 9. Ділова атрибутика**

Візитівки. Сувеніри і подарунки в діловій сфері. Етикет національних символів.

#### **Тема 10. Імідж ділової людини**

Імідж як основа успіху ділової людини. Етичні та психологічні основи формування іміджу ділової людини. Зовнішній вигляд ділової людини.

#### **Тема 11. Ділові прийоми**

Загальні вимоги до проведення ділових прийомів. Види прийомів. Культура організації прийому та поведінки за столом.

### **6. Теми творчих робіт**

1. Підготовка і проведення ділових зустрічей.
2. Підготовка і проведення ділових переговорів.
3. Підготовка і проведення ділових прийомів.
4. Презентація.
5. Публічний виступ.
6. “Мозковий штурм” .
7. Ділова нарада
8. Виготовлення візиток карток.
9. Розробка індивідуальних резюме для працевлаштування

### **7. Методи навчання**

Лекція, проблемна лекція, демонстрація, зокрема, з використанням мультимедійних засобів навчання, практичні роботи, підготовка рефератів, доповідей науково-дослідного характеру, зокрема, на щорічну науково-технічну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ.

### **Рекомендована література**

#### **Базова**

1. відносин : навч. посібник.— Вінниця, 2011.

2. Прищак М. Д. Психологія управління в організації : навч. посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – Вінниця : ВНТУ, 2013.
3. Прищак М. Д. Ділове спілкування : навч. посібник / Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Слободянюк О. М. – Вінниця : ВНТУ, 2015.
4. Прищак М. Д. Психологія управління в організації: навч. посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – [2-е вид., доп., перер.]. – Вінниця : ВНТУ, 2016.
5. Прищак М. Д. Етика та психологія ділових відносин : навч. посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 150 с.

### **Допоміжна**

- 1.Мацко Л. А., Прищак М. Д., Первушина Т. В. Основи психології та педагогіки. Психологія : лабораторний практикум. – Вінниця : ВНТУ, 2011.
- 2.Прищак М. Д. Психологія. Ч. І: навчальний посібник / М. Д. Прищак, Л. А. Мацко. – Вінниця: ВНТУ, 2012.
- 3.Радченко С.Г. Етика бізнесу. Практикум: Навч. посібник. – К., 2006.
- 4.Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Лапузіна О.М. Ділова етика: Навч. посібник. – Харків, 2006.

### **Інформаційні ресурси**

1. Лесько О. Й., Етика ділових відносин: електронний навчальний посібник О. [Й.](#) Лесько, М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська, Г. Г. Рузакова. – Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 44092 від 31.05.2012 року. – <http://posibnyky.vntu.edu.ua/>.
2. Прищак М.Д. Психологія управління в організації: навчальний посібник / Прищак М.Д., Лесько О.Й. [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/> (2013).
3. Прищак М. Д. Етика та психологія ділових відносин: електронний навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/> (2014)
4. Прищак М. Д. Ділове спілкування : навч. посібник / Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Слободянюк О. М. [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/> (2015)

